

Notat

7. august 2019
J-nr.: 81855 / 2667234

Fortsat fremgang i kommunernes udliciteringen på de tekniske områder

Den gennemsnitlige udliciteringsprocent i kommunerne på de tekniske områder var på 45,2 procent i 2018. Det er en stigning på 1,1 procentpoint i forhold til 2017, hvor den var på 44,1 procent.

De tekniske områder dækker over vejvedligeholdelse, vejdrift, vedligehold af parker, snerydning mv.

- Den gennemsnitlige udliciteringsprocent er steget med 1,1 procentpoint fra 2017 til 2018 i kommunerne på de tekniske områder.
- Der er meget store forskelle på, hvor meget kommunerne udliciterer på de tekniske områder. Nogle kommuner udliciterer stort set alle opgaver, mens andre kommuner udliciterer meget få opgaver – spændet er på over 75 procentpoint.
- Kommunerne kan sammenlagt spare mere end en halv milliard kr. årligt, hvis alle kommuner udliciterede i samme omfang, som de 10 procent kommuner der udliciterer mest.

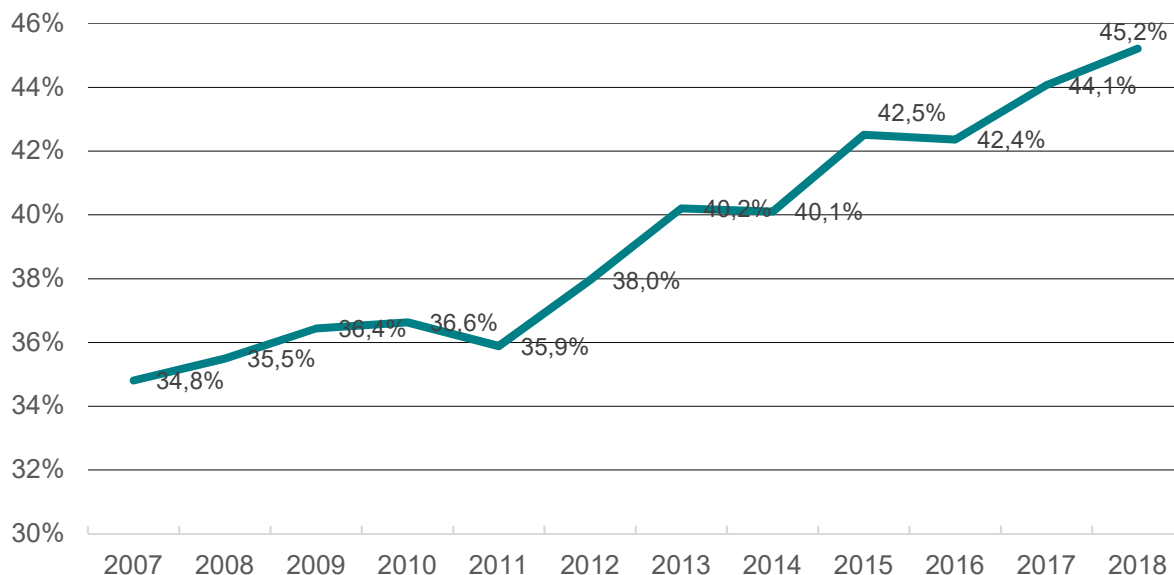
Kontakt

- Torben Liborius, erhvervspolitisk direktør, 23 32 34 95
- Anette Sørensen, journalist, 30 36 02 65

Fremgang i udliciteringen

Figur 1 viser, at udliciteringsgraden er steget med 1,1 procentpoint fra 2017 til 2018. Når man ser på analyseperioden 2007-2018 er der en betydeligt fremgang i udliciteringen på de tekniske områder. Den er samlet set gået frem fra 34,8 procent i 2007 til 45,2 procent i 2018, hvilket er en stigning på 10,4 procentpoint i perioden.

Figur 1. Udviklingen i udliciteringsgrad i alle kommunerne, procent

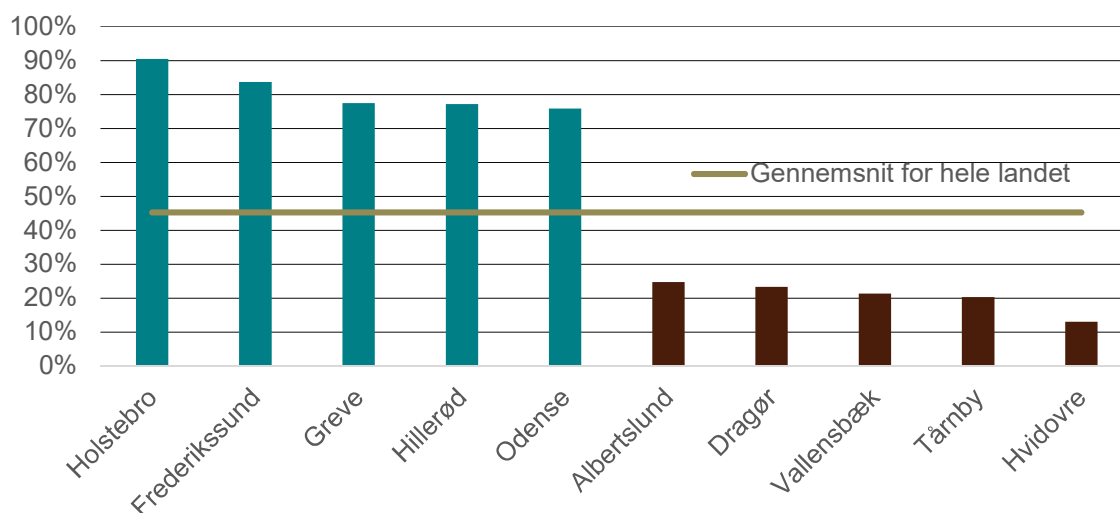

Kilde: Danmarks Statistik, www.noegletal.dk og Dansk Byggeri

Stor forskel i kommunernes udliciteringsgrad

Figur 2 viser, at der er meget store forskelle i omfanget af kommunernes udlicitering. Holstebro Kommune udliciterer 90,5 procent af alle egnede opgaver, og er den kommune, som udliciterer flest opgaver. I bunden er Hvidovre Kommune, der kun udliciterer 13 procent af opgaverne. Der er over 75 procentpoint forskel mellem de to kommuners udliciteringsprocenter.

Figur 2. Kommunal top og bund i udliciteringsgraden på de tekniske områder, 2018

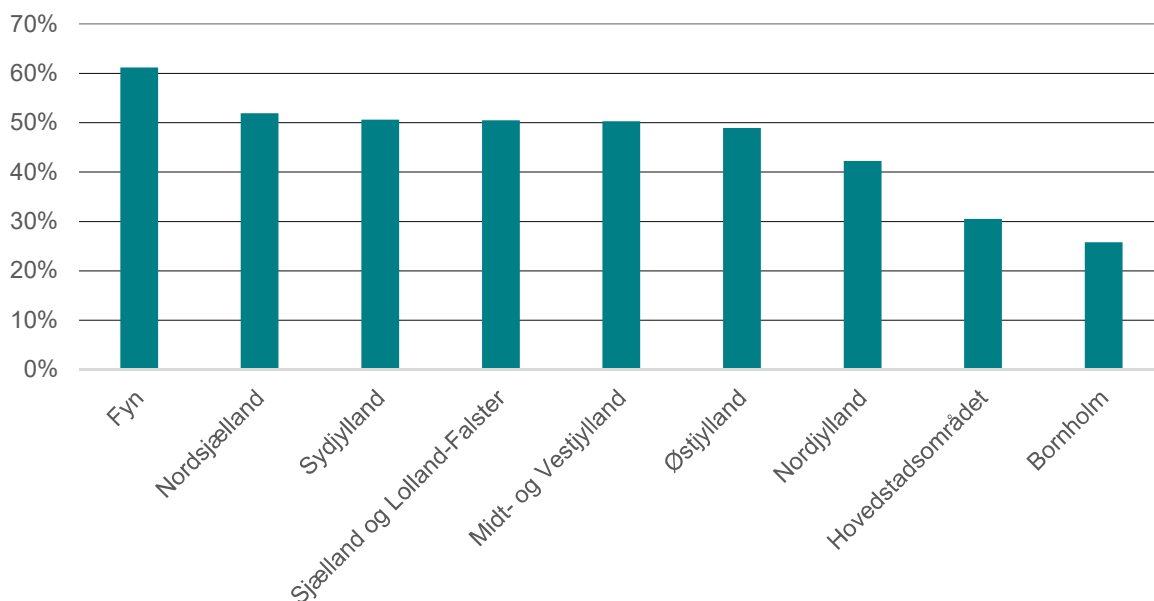

Kilde: Danmarks Statistik, www.noegletal.dk og Dansk Byggeri

Kommunerne på Fyn udliciterer mest

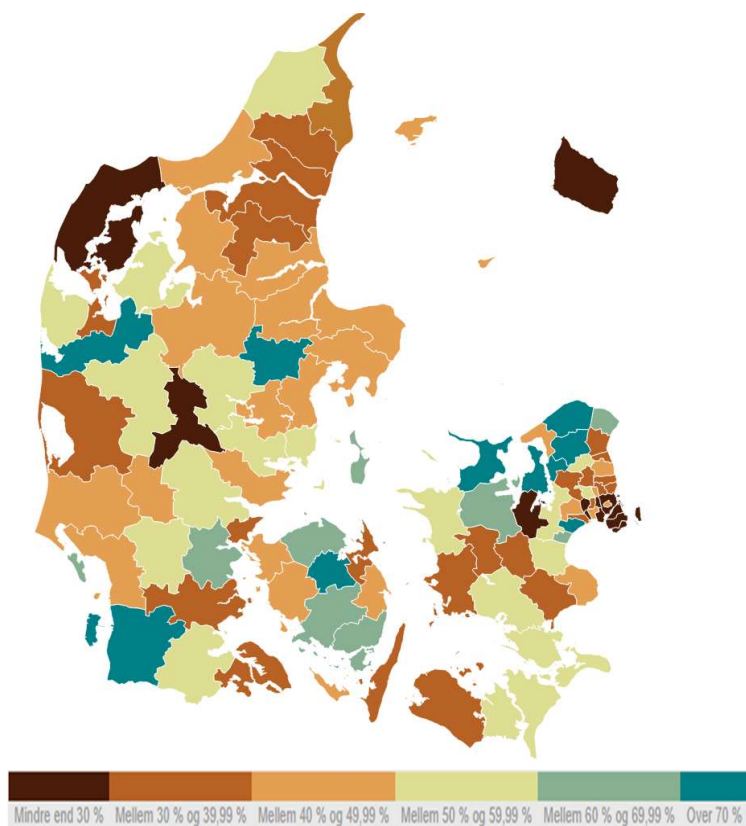
Ser man på de forskellige landsdele, udliciterer kommunerne på Fyn mest, mens Bornholm og hovedstadsområdet udliciterer mindst. Figur 3 viser, den gennemsnitlige udlicitering fordelt på de forskellige landsdele. Figur 4. viser udliciteringen på kommunalt niveau.

Figur 3: Regionalfordeling af udlicitering på de tekniske områder, 2018

Kilde: Danmarks Statistik, www.noegletal.dk og Dansk Byggeri

Figur 4: Udlicitering på de tekniske områder, 2018

Kilde: Danmarks Statistik, www.noegletal.dk og Dansk Byggeri

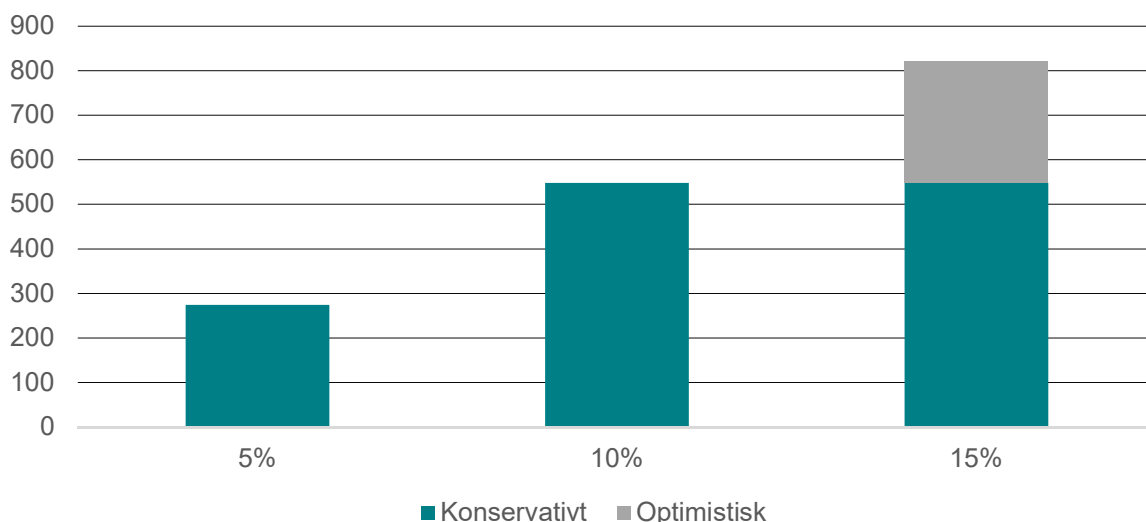
Kommunerne kan spare ca. 550 mio. kr.

Analysen viser, at der er stor forskel på, hvor meget kommunerne udliciterer inden for de tekniske områder. Da der samtidig er tale om opgaver, som relativt nemt kan udliciteres som fx vejvedligeholdelse, vejdrift, drift af parker, grønne anlæg og snerydning – kan udliciteringen i kommunerne stige markant, hvis de i højere grad tager ved lære af hinanden, og alle kommuner udliciterede på samme niveau, som de 10 procent kommuner, der udliciterer mest.

Såfremt udliciteringen stiger, er der besparelser at hente, som kommunen kan frigøre og anvende andre steder.

Stiger udliciteringen på de tekniske områder til 90 procent, vil der være en mulig besparelse for kommunerne på ca. 550 mio. kr., hvis der regnes med en besparelse på 10¹ procent af den øgede udlicitering. Med udgangspunkt i tidligere analyser, vurderes en besparelse på netop 10 procent ikke at være urealistisk. For at denne besparelse kan indfries, skal den udliciterede aktivitet stige fra 5 mia. kr., som er niveauet i dag, til ca. 10,2 mia. kr. Altså skal der udliciteres yderligere opgaver for ca. 5,5 mia. kr.

Figur 5. Besparelser ved øget udlicitering og en effektiviseringsgevinst på 5, 10 eller 15 procent, mio. kr.

Kilde: Danmarks Statistik, www.noegletal.dk og Dansk Byggeri

Metode

Der er i analysen taget udgangspunkt i den private leverandør indikator (PLI), som er defineret af Social- og Indenrigsministeriet. Denne indikator viser, hvor stor en andel af de kommunale opgaver, der må udliciteres, der rent faktisk er udliciteret. Der er ikke taget udgangspunkt i indikatoren for konkurrenceudsættelse (IKU), da denne ikke kan beregnes ud fra de kommunale regnskaber (da der i IKU'en også indgår områder, hvor kommunernes egne kontrolbud har vundet udbudsrunder). Det vurderes dog ikke at gøre en signifikant forskel, da IKU'en og PLI'en stort set er ens – i 2017 var IKU'en 0,2 procentpoint højere på landsplan end PLI'en.

¹ AKF (i dag KORA) leverede i 2011 videnskabelig dokumentation for, at der er et besparelspotentiale på mellem 5-15 % ved at udlicitere de tekniske områder.

http://www.kora.dk/media/1235/udgivelser_2011_pdf_5111_ohp_udliciteringsrapport.pdf

Ud fra de kommunale regnskaber fra 2018 er der foretaget en benchmarkanalyse for, hver enkelt af de udvalgte funktioner (se de udvalgte funktioner nedenfor) i den kommunale konto-plan. I analysen er der kun medtaget de funktioner, som Dansk Byggeris interessegruppe for konkurrenceudsættelse har vurderet, falder inden for de tekniske områder. De medtagne konti samt en kort beskrivelse af dem kan ses nedenfor.

Udliciteringspotentialet er beregnet ved, at alle kommuner skal udlicitere mindst en lige så stor andel af deres opgaver som 90 procents fraktilen af kommunerne. Det betyder, at man som minimum skal udlicitere lige så meget som den kommune, der i dag ligger på skillelinjen ved de 10 procent bedste kommuner.

Efter at udliciteringspotentialet er beregnet, skal det vurderes, hvad effektivitetsgevinsten ved potentialet egentlig er. Her har AKF (nu en del af VIVE) i en rapport fundet videnskabeligt belæg for gevinster ved udlicitering af de tekniske områder. De er ofte i størrelsesordenen 5-15 procent. Der anvendes derfor en effektivitetsgevinst på 10 procent i denne analyse.

I debatten om effektivitetsgevinster på udlicitering fremkommer der ofte argumenter om større gevinster end de 10 procent, Dansk Byggeri anvender som beregningsgrundlag. Vi bruger dette forholdsvis konservative skøn for at beregne den gevinst, kommunerne som minimum bør opnå. Det vil sige, at hvis det kan betale sig at udlicitere med denne beregning, er der stor sandsynlighed for, at den samlede gevinst i virkeligheden bliver større. Samtidig er effektivitetsgevinsterne forskellige alt efter, hvilket område der er tale om, og derfor anvendes også et konservativt skøn, for ikke at overvurdere eventuelle gevinster.

Medtagne funktioner i analysen

Konto	Navn og indhold
■ 0.28.20	Grønne områder og naturpladser Udgifter og indtægter i forbindelse med drift og anlæg af fritidsområder registreres på autoriseret funktion 0.28.20 Fritidsområder.
■ 0.32.31	Stadion og idrætsanlæg Her registreres indtægter og udgifter vedrørende større idrætsanlæg, stadions og multiarenaer m.v.
■ 0.32.35	Andre fritidsfaciliteter Her registreres indtægter og udgifter vedrørende øvrige ikke-sportsrelaterede fritidsfaciliteter.
■ 0.35.40	Kirkegårde På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende kommunale kirkegårde, krematorier og lignende. Herunder hører blandt andet etablering og tilplantning af de enkelte gravsteder.
■ 0.38.50	Naturforvaltningsprojekter Her registreres udgifter og indtægter vedrørende konkrete naturforvaltningsprojekter på kommunale og private arealer.
■ 0.38.53	Skove Her registreres udgifter og indtægter vedrørende drift af de kommunale skove.
■ 0.38.54	Sandflugt Her registreres driftsudgifter og indtægter vedrørende sandflugt, herunder læplantning og kystsikring.
■ 0.48.70	Fælles formål (vandløbsvæsen) På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende vandløbsvæsen, som ikke objektivt kan fordeles på funktionerne 0.48.71-0.48.72.
■ 0.48.71	Vedligeholdelse af vandløb På denne funktion registreres udgifter og indtægter, der direkte kan henføres til de enkelte vandløb.

■ 0.48.72	Bidrag for vedligeholdelsesarbejde m.v. På denne funktion registreres bidrag til andre kommuner, pumpe- og landvindingslag m.v. for vedligeholdelsesarbejder.
■ 0.55.91	Skadedyrsbekæmpelse På denne funktion registreres udgifter og indtægter i forbindelse med skadedyrsbekæmpelse.
■ 2.22.01	Fælles formål (fælles funktioner for transport og infrastruktur) På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende tværgående vejformål, der ikke objektivt kan registreres særskilt på de øvrige funktioner under hovedkonto 2, herunder udgifter vedrørende vejplanlægning. På denne funktion registreres endvidere udgifter til fælles funktioner (mark-personale, materialer og maskiner). Funktionen kan f.eks. opdeles således: <ul style="list-style-type: none"> ■ Maskiner og materiel ■ Værksteddrift ■ Materialeindkøb og produktion ■ Vejformænd, vejmand m.v.
■ 2.22.03	Arbejder for fremmed regning På denne funktion registreres udgifter og indtægter i forbindelse med arbejder, som vejvæsenet udfører for andre offentlige myndigheder og for private.
■ 2.22.05	Driftsbygninger- og pladser På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende driftsbygninger (inkl. værksteder) og -pladser, herunder materielgårde og oplagspladser m.v.
■ 2.28.11	Vejvedligeholdelse m.v. På denne funktion registreres udgifter og indtægter i forbindelse med drift og vedligeholdelse af færdselsarealer.
■ 2.28.12	Belægninger m.v. På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende reparation og fornyelse af belægninger på færdselsarealer inklusive efterfølgende renovering af vejafmærkningen.
■ 2.28.14	Vintertjeneste På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende snerydning og glatførebekæmpelse.
■ 2.28.22	Vejanlæg På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende anlæg af: <ul style="list-style-type: none"> ■ Anlæg af nye veje og stier med tilhørende broer, tunneler, parkeringsfaciliteter samt vejudstyr og afstribring. <p>På funktionen registreres således nye veje, stianlæg m.v. i terræn, der ikke tidligere har været anvendt til vej, sti, m.v. inklusive de nødvendige arbejder på eksisterende veje, stier m.v., der følger i form af rundkørsler, tilkørsler, helleanlæg m.v.</p>
■ 2.28.23	Standardforbedringer af færdselsarealer På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende anlæg (dranst – drift, anlæg og status - 3) af standardforbedringer af eller på eksisterende færdselsarealer. F.eks. sideudvidelser, helleanlæg, svingbaner, rundkørsler, etablering af nyt udstyr og udskiftning til bedre standard. På kontoen for det enkelte arbejde registreres tillige udgifter og indtægter vedrørende samtlige følgearbejder. På kontoen for det enkelte arbejde registreres tillige udgifter og indtægter vedrørende samtlige følgearbejder.